

ELKE VAN CAMPENHOUT over drie voorstellingen

over de liefde in al haar kwetsbaarheid:

Maybe Forever van Meg Stuart & Philipp Gehmacher,

The Ballad of Ricky and Ronny van Hans Petter Dahl & Anneke Bonnema

en *IJs* van Joachim Robbrecht.

Who's Afraid of Virginia Woolf II

eccetera 110

Welke kunstenaar durft het vandaag nog te hebben over de liefde? Over dat sentimentele verlengstuk van de burgerlijkheid? Dat huisje-tuintje-boompje gevoel, gepleveid met compromissen. Of erger nog, over de romantische liefde, die *Sehnsucht*, die cultuurtheoreticus Slavoj Zizek vergelijkt met een Kinder Surprise Ei: eigenlijk wil ik niet het ei, maar het surplus dat daar ergens in verborgen zit. En om dat te vinden, wil ik je met plezier aan stukken slaan.

Been there, done that, zegt de gemiddelde theatermaker. De liefde past vandaag niet meer op het podium. Ze is te expliciet, te sensueel, te gevoeliger. Geen wapen voor de intellectuele estheet of de politieke activist. Het gevaar is groot dat je vervalt in romantische clichés, of die nu zoeterig of gewelddadig zijn. En dat is wel het laatste waar een maker zich vandaag mee wil associëren. Exit de liefde dus, tenzij ze in de onmogelijke handen van Josse De Pauw terecht komt. Of zich schuil houdt in het bos van briljante bespiegelingen van Marcel Proust¹.

En toch is er af en toe die maker die de handschoen opneemt, om te laveren tussen het al te persoonlijke, en het pijnlijk herkenbare. Die de liefde durft te laten zien in al

haar waarheid en leugen, in al haar en zijn kwetsbaarheid. Zoals Abke Haring en Walter Bart het doen in *IJs* van Joachim Robbrecht, bijvoorbeeld. Met ongegeneerd grote gebaren, en een aanstekelijk enthousiasme, dat cliché aan cliché rijmt, en de grote gevoelens koppelt aan de Nederlandse polder en het obligate museumbezoek.

Of zoals in *Maybe Forever*, waarin Meg Stuart en Philipp Gehmacher zich los worstelen uit de vicieuze cirkel van verlangen en afwijzing: een autopsie van een liefde die te groot was voor haar eigen lichaam.

En Hans Petter Dahl en Anneke Bonnema schreven met *The Ballad of Ricky and Ronny* de kroniek van een verloren tijd. Hun exhibitionistisch geëxposeerde lichamen blazen nog een laatste adem uit van een era van vrije seks en hallucinogene verdwazing. Maar intussen woedt buiten de oorlog en is het zweet van de jaren '60-opwinding verkoeld tot een klamme tweede huid, die hun glorieuze lijven als een dwangbuis omsluit. Wat overblijft is banaliteit, verveling, angst, en vertwijfeling. Maar de liefde is er niet minder op geworden.